



19-06-2014 08:54

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMAS DEPUTĀTS

Jēkaba iela 11, Rīga, LV-1811 • Tālrunis: 6708 7321 • Fakss: 6708 7100 • E-pasts: saeima@saeima.lv

Rīgā

Rīgā, 2014. gada 19. jūnijā
Nr. 8/4-2-91-11/14

Saeimas prezidijam

Ziņojums par balsošanas motīviem likumprojektam „Grozījums Latvijas Republikas Satversmē”.

Lūdzam Saeimas sēdē iekļaut nolasišanai ziņojumu par balsošanas motīviem likumprojektam Nr: 1075/Lp11 „Grozījums Latvijas Republikas Satversmē”

Godātie kolēģi

Nacionālā apvienība pēc diskusijām ir guvusi apstiprinājumu, ka Satversmes preambulas formulējums, ka Latvijas tauta nosoda komunistisko un nacistisko totalitāro režīmu un to noziegumus, ietver arī PSRS īstenotā genocīda un kolonizācijas faktu. Komunistiskā totalitārā režīma noziedzīgās politikas rezultātā latviešu kā pamatnācijas īpatsvars samazinājās aptuveni no 77 procentiem pirms Latvijas okupācijas līdz 52 procentiem.

Šis nosodījums skatāms kontekstā ar 1996.gada Saeimas deklarāciju „Par Latvijas okupāciju”, kur ir uzsvērts komunistiskā režīma īstenotā genocīda un kolonizācijas fakts:

„Visā okupācijas laikā PSRS mērķtiecīgi īstenoja genocīdu pret Latvijas tautu, tā pārkāpjot 1948. gada 9. decembra Konvenciju par genocīda nepieļaujamību un sodīšanu par to /.../ PSRS vadība mērķtiecīgi iepludināja Latvijā simtiem tūkstošu migrantu un ar to palīdzību centās iznīcināt Latvijas tautas identitāti.”

Šos noziegumus atzīmē arī 2008.gada 23.septembrī pieņemtā Eiropas Parlamenta deklarācija par 23.augusta pasludināšanu par Eiropas staļinisma un nacisma upuru atceres dienu. Tekstā ir noteikts, ka „staļinisma un nacisma agresijas ietvaros veiktās masu deportācijas, slepkavības un paverdzināšana ir klasificējamās kā kara noziegumi un noziegumi pret cilvēci.”

Savukārt 1983.gada 13.janvārī Eiropas Parlamenta pieņemtā rezolūcija par „Situāciju Igaunijā, Latvijā un Lietuvā” atzīmē astoņus gadus ilgušo bruņoto pretošanos Baltijas valstīs cīnoties par savu brīvību, kā arī atzīmē 665'000 igauņus, latviešus un lietuviešus, kuri no PSRS varas puses ir pārvietoti uz gulagiem Sibīrijā kopš 1940.gada. Tāpat šī rezolūcija kvalificē situāciju tobrīd okupētajās Baltijas valstīs par koloniālisma situāciju.

To apstiprina arī 1987.gada 28.janvāra Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas 872. rezolūcijā „Par baltiešu stāvokli”, kur teikts: „Asambleja izsaka nožēlu par Baltijas valstīs realizēto piespiedu imigrāciju, kuras rezultātā draud baltiešu asimilācija”.

Tātad ir uzskatāmi redzams, ka okupācijas režīmu īstenotā genocīda un kolonizācijas fakts ir nostiprināts gan Latvijas valsts tiesiskos aktos, gan starptautiskos dokumentos, un tagad tas būs ietverts arī Satversmes preambulā, nosodot abus totalitāros režīmus, kas valdījuši Latvijā, un to īstenotos noziegumus pret tautu un valsti.

Attiecībā uz Satversmes preambulā ietverto formulējumu par „latviešu vēsturiskajām zemēm” ir nepieciešams atzīmēt, ka visas 1920.gada Latvijas-Padomju Krievijas miera līgumā nostiprinātās teritorijas ir uzskatāmas par latviešu vēsturiskajām zemēm, tai skaitā arī Abrenes apvidus, kurā ietilpa Abrene, Kacēnu, Upmales, Linavas, Purvmalas, Augšpils un Gauru pagasti. Šo faktu apstiprina arī strīdīgais 2007.gada 29.novembra Satversmes tiesas spriedums, kura 47.punktā ir uzsvērts, ka Abrenes apvidus ir bijis senlatviešu Atzeles zemes sastāvdaļa.” Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas šīs latviešu vēsturiskās teritorijas okupācija nekad nav tikusi pārtraukta, tomēr, tās joprojām pieder un piederēs pie preambulas pirmajā rindkopā minētajām latviešu vēsturiskajām zemēm.

Šodien pieņemtā Satversmes preambula skaidri un nepārprotami uzsver Latvijas valsts izveides un pastāvēšanas pamatus. Tie ir stingri pamati, uz kuriem mēs veidojam mūsu nākotni.

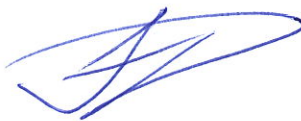
Preambula nerada šos pamatus no jauna, un arī negroza kādus citus Satversmes pantus. Tās nolūks ir palīdzēt gan pilsoņiem, gan valsts amatpersonām labāk izprast demokrātiskās, tiesiskās, sociāli atbildīgās un nacionālās Latvijas valsts pamatlikumu. Preambula ir jāņem vērā, interpretējot Satversmi, jo Satversmi daudzos gadījumos nav iespējams interpretēt bez norādes uz valsts pamatiem.

Preambulai ir arī sociāli un politiski mērķi. Tā norāda uz mūsu identitāti un mūsu pamatvērtībām. Tā uzsver kopīgo, kas ir mūsu tautai. Līdz ar to tā stiprina indivīda piederības sajūtu savai tautai un valstij. Tas ir būtisks faktors latviešu valstsnācijas nostiprināšanai un Latvijas valsts pastāvēšanas un attīstības nodrošināšanai.

Tādēļ mūsu frakcija ir atbalstījusi preambula pieņemšanu. Pateicamies ikvienam, kurš ir sniedzis savu ieguldījumu preambulas izveidē, it īpaši ieceres autoram E. Levitam!

Ziņojums frakcijas vārdā,

11. Saeimas deputāts



Jānis Dombrava